

Samenvatting van de preek:

God is de Schepper en Onderhouder van het leven. Maar hoe gaan we met het leven van elkaar en onszelf om? Het zesde gebod is een verbod, 'u zult niet doodslaan'. Maar heeft ook een gebod in zich: heb uw naaste lief.

1. Verbod

Het verbod op doodslag kan best ver van ons af staan. Gelukkig hebben velen van ons er nooit mee te maken gehad. Maar dat betekent niet dat we dit gebod kunnen passeren. De catechismus brengt dit gebod ook meteen dichtbij door erop te wijzen dat een moord 'klein' begint. Het gaat van gedachten, naar woorden, gebaren en daden. En we kunnen iemand onteren, haten, kwetsen en doden. Daar zit een opgaande lijn in. Respect hebben voor het leven begint dus in het klein! Dat komt goed naar voren vanuit 2 Samuël 3, Joab vermoord Abner, omdat Abner zijn broer (Asaël) gedood heeft in de oorlog. De wrok leidt tot de moord.

Voor ons is het belangrijk: hoe ga ik om met die eerste klein stappen? Wat doe ik met boosheid en wrok? We worden gewaarschuwd om niet op dat pad te blijven lopen, want het brengt ons steeds dichterbij de doodslag. Maak bitterheid bespreekbaar, maak van je hart geen moordkuil. Dat geldt voor bitterheid naar anderen, maar ook richting jezelf. Het zesde gebod beschermt naar twee kanten: niet de ander én niet onszelf kwetsen en doden.

2. Gebod

De andere kant van het zesde gebod is wat we juist wél moeten doen: elkaar (en onszelf) liefhebben. God wil niet dat mensen in haat samenleven, maar juist in liefde, vrede, geduld etc. (zie Galaten 5:22). Om zo te leven kijken we naar Jezus. Hij heeft de wet volmaakt gehouden. Hij leefde in liefde met de naaste en kreeg de haat van het volk over Zich heen. Zo is Hij een voorbeeld, maar veel meer nog: Hij is onze Verzoener. Alles waarin wij schuldig gaan aan het zesde gebod, wordt door Jezus verzoend en vergeven. God vraagt een heilig leven, maar in Jezus geeft Hij ons een heilig leven. Vanuit geloof in Jezus hebben we respect voor het leven.

Dit gebod is ook van belang als we nadenken over abortus en euthanasie. De grondlijn vanuit God is: Hij schiept en draagt het leven. Het komt ons niet toe om het leven van een ander of onszelf in eigen hand te nemen.

Tegelijk kent het leven rafelranden waar we ons geen raad mee weten. En zijn op ingewikkelde vragen geen eenvoudige antwoorden te geven.

Er zijn in deze preek veel thema's langs gekomen. Gevoelige thema's. Dingen die vanuit het verleden spelen, of nu. Neem gerust contact op als u geraakt bent of met grote vragen rondloopt.

Zondag 40 uit de 'De Heidelbergse Catechismus. Een eigentijdse weergave', door dr. W. Verboom

Antwoord: Nee, Hij wil ook dat we hem liefhebben als onszelf, ook onze vijanden.

Vraag 105: Wat eist God in het zesde gebod?

Antwoord: Dat we onze naaste niet haten, kwetsen of doden, in gedachten, woorden of daden. We mogen ook onszelf niet moedwillig in gevaar brengen. De overheid draagt wel een zwaard (Romeinen 13:4), maar dat is om de doodslag te weren.

*105. De overheid draagt het zwaard.

Paulus bedoelt in Romeinen 13:4 niet dat de overheid naar willekeur mag doden met het zwaard, maar dat zij de taak heeft moord en doodslag te voorkomen of te straffen.

Vraag 106: Verbiedt God in dit gebod alleen om onze medemens te doden?

Antwoord: Nee, ook haatgevoelens en dergelijk verbiedt God. Ze zijn de wortel van doodslag.

*106. Wortel van de doodslag

Zoals een boom of plant vanuit de wortel groeit, zo komt de daad van doodslag voort uit haatgevoelens, die (soms allang) in ons hart leven tegen iemand.

Vraag 107: Wil God alleen dat we onze medemens niet haten of doden?

*107. Vijanden liefhebben

Mattheüs 5:34-44a: U hebt gehoord dat er gezegd is: U moet uw naaste liefhebben en uw vijand moet u haten. Maar Ik zeg u: Heb uw vijanden lief.

Vragen:

- Voor volwassenen:
  - o Herkent u iets in uzelf van de 'klimmende weg' als het gaat over de weg die uiteindelijk tot doodslag leidt?
  - o Hoe gaat u om met boosheid/wraak/bitterheid in uw leven naar anderen of naar uzelf?
- Voor jongeren:
  - o God spreekt zich in het zesde gebod nadrukkelijk uit vóór het leven. Wat heeft dat jou te zeggen?
  - o Hoe helpt Jezus jou om dit gebod na te leven? Waar merk je dat in?
- Voor kinderen:
  - o Misschien wordt er op school wel gepest. Eigenlijk is dat elkaar een beetje kapot maken met woorden. Wat denk je dat Jezus zou zeggen over pesten? Hoe moet jij omgaan met pesten?